

V našo najstarejšo vinsko klet

Potencial izjemnih vinorodnih leg v okolici Ptuja so prepoznali že Rimljani – Na martinovo, 11. novembra, in še ves teden ali celo dva zatem pa ne bo veselo le na Ptuju, temveč v vseh treh vinorodnih »deželah«

Najbolj razširjeno praznovanje v Sloveniji, povezano z vinom in vinsko kulturo, je brez dvoma martinovanje. Praznujemo ga 11. novembra in še ves teden ali celo dva zatem. Takšnega jesenskega rajanja drugod po Evropi ne boste doživeli, veselo pa je pravzaprav v vseh slovenskih vinorodnih deželah. Mi smo se tokrat odločili obiskati Ptuj, ker se ponaša z najstarejšo vinsko kletjo v državi in z najstarejšim slovenskim vinom, zato bo zagotovo pravo odkritje za vinoljube in gurmane. Ptuj pa seveda premore še veliko več. In tudi na njegovo okolico ne smemo pozabiti ...

A najprej besedica oziroma dve o martinovanju in njegovih koreninah. Slednje naj bi izhajalo že iz keltskega praznika, ki se je poklonil rodovitnosti jesenskega časa na poljih in v vinogradih. Sv. Martin, škof iz francoskega Toursa z madžarskimi koreninami, se je zdel najprimernejši naslednik in zaščitnik tega pomembnega časa. Veselje, ko iz mošta nastane vino, je v Sloveniji neprimerljivo s katerim koli drugim praznikom. Skoraj vsak sedmi Slovenec je namreč vinogradnik, vinogradniško in vinarsko kulturo Slovenije pa predstavlja jo tri vinorodne dežele s 14 vinorodnimi okoliši.

Poleg praznovanja nove vinske letine ima martinovo tudi svoje značilne jedi, med katerimi sta poleg perutnine najbolj značilni pečena gos ali raca z mlinci in dušenim rdečim zeljem. Martinove jedilnike boste našli v večini restavracij po Sloveniji, med nepogrešljivimi jedmi v tem času pa so tudi pogače, potice in druge sladke dobrote.

In zdaj na Ptuj. Ste vedeli, da so potencial izjemnih vinorodnih leg v okolici Ptuja prepoznali že Rimljani, s trgovino z vinom pa so obogateli številni ptujski meščani? Tudi zgodba najstarejše slovenske vinske kleti priča o bogati tradiciji ptujskega

vinarstva. Njeni začetki segajo v davno leto 1239, ko so minoriti pod samostanom postavili vinsko klet. Poleg bogate zbirke arhivskih vin Ptujška klet hrani tudi poseben vinski zaklad – zlato trto iz leta 1917, ki velja za najstarejše slovensko vino.

Ob izjemnih arhivskih letnikih je Ptujška klet danes prepoznavna kot moderna vinska klet, ki za veličastnimi starimi zidovi ustvarja prijetna, sodobna ter priljubljena vina. Tako lahko globoko pod razkošnimi sobanami ptujskega gradu uživate ob aromi in vonju izjemnih nagrajenih vin ptujskega grajskega ocenjevanja. Spoznate lahko tudi orodje, ki so ga nekdaj pri svojem delu uporabljali okoliški vinogradniki, ter bogato zgodovino vinogradništva v tem delu Slovenije. Ne nazadnje lahko nazdravite še v sodu velikanu, v katerega gre neverjetnih 40.410 litrov!

Martinovanje v mestu, ki je letos napovedano na soboto, 11. novembra, bo z vsem naštetim brez dvoma posebno doživetje, obiskovalci pa bodo lahko uživali ob okušanju mošta, izbranih vin, kulinarčnih dobrot lokalnih ponudnikov ter v vinsko obarvanem kulturnem programu. Za nameček bodo letos imele še 10. ptujsko vinsko kraljico.

Vse do 11. novembra si lahko ob nedeljah nedaleč iz mesta Ptuj, v znanem vinorodnem območju Mestni vrh, v popoldanskih urah ogledate tudi več kot 110 let staro stikalnico, ki domuje v vinogradniškem muzeju. Tu ponujajo vrhunska lokalno pridelana vina, sadne sokove ter okusno domačo gibanico in krapce. Če se bojite, da imajo

naštete dobrote preveč kalorij, naj vas potolažimo: do Mestnega vrha je mogoče tudi prikolesariti ali se podati peš.

Če se boste na pot podali pri Termah Ptuj, jo boste prehodili v treh urah in petnajstih minutah, če pa bo vaše izhodišče staro mestno jedro Ptuja, jo boste prehodili v dveh urah in 45 minutah. Po besedah **Uroša Vidoviča** iz Planinskega društva Ptuj, avtorja zemljevida poti, je pot označena v obe smeri in jo lahko prehodimo v katerikoli smeri.

Za vse tiste, ki si poleg živahnega martinovanja od obiska Ptuja želijo še kaj več, pa predlagamo, da raziskovanje mesta začnejo z najlepšim pogledom na Ptuj – na peš mostu. Pot nadaljujte po ulicah starega mestnega jedra, ki vas bodo mimo čudovitih pročelij hiš popeljale do Dominikanskega samostana. Povzpnite se na Ptujski grad in si oglejte zbirke nacionalnega pomena ter uživajte v pogledu na rdeče strehe mesta. Nato se spustite na Slovenski trg ter obiščite Orfejev spomenik, Mestni stolp, cerkev sv. Jurija, Kurentovo hišo in Salon umetnosti. Ljubitelji umetnosti obiščite še Galerijo mesta Ptuj, Galerijo Luna ter Miheličevo galerijo, večer pa mogoče preživite z razvajanjem v Termah Ptuj ...

Med mojstre tkanja ali v Pravljčni gozd?

In če smo že pri galerijah: v začetku lanskega oktobra so v vzhodnem stolpu Ptujškega gradu odprli sila zanimivo razstavo, ki si jo je mogoče ogledati do letošnjega decembra. Razstava kar vabi k dotikanju in ustvarjanju,

■ Sv. Martin iz Toursa

saj pred obiskovalca postavi večšine in skrivnosti mojstrov in mojstric tkanja. Vas zanima, kako so nastale dragocene tkane stenske preproge, ki jih poznamo pod imenom tapiserije, iz katerih materialov so izdelane ter kako jih v muzeju popravljajo in ohranjajo? Razstava, ki je posvečena 40-letnici delovanja prve konservatorsko-restavratorske delavnice za tekstil v Sloveniji in 130-letnici Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož, prikazuje dragocene stenske preproge, ki so nekoč krasile stene najimenitnejših grajskih soban, na Ptuj pa so jih iz svoje palače v Gradcu prinesli grofje Leslieji. Ptujške tapiserije so stkane iz volnenih in svilenih niti. Na lesenih statvah so jih pred 400 leti ustvarili tkalci v Bruslju. Tapiserije pa niso le krasile sten gradov in palač, pač pa so pozimi prostore ščitile pred mrazom ...

In da bo odkrivanje tega dela Slovenije res čarobno, naj vas za konec povabimo še v Pravljčni gozd, ki se nahaja v Krčevini pri Vurberku v okolici Ptuja. Razprostira se na dveh hektarjih razgibane površine, urejena gozdna pot pa vodi mimo številnih pravljčnih hišic, tako da obiskovalci lahko srečajo Rdečo kapico in volka, Trnuljčico, Kosobrina, Bedanca, Kekca, Martina Krpana, Muco copatarico, Volka in sedem kozličkov, Janka in Metko ... Gostje si lahko odpočijejo na številnih klopcih v senci mogočnega bukovega gozda, poklepetajo, pomalicaajo ali poslušajo pravljico. V Pravljčnem gozdu so otrokom namenjena tudi velika igrala in živali, kot so mini kozice, indijski pujs, račke, kokoši, grlice in osliček, ki jih lahko otroci tudi hranijo. In ker je malce poseben gozd odprt med 1. aprilom in 30. novembrom, imate v tem mesecu zadnjo priložnost, da ga obiščete še letos. Žal vam zagotovo ne bo. ■

Katja Željan

■ Stari ptujski vinograd

